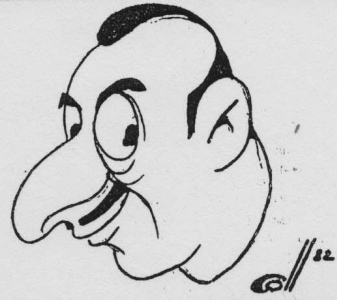

Dibuixants d'ara

De la bastida al dibuix

en anada i tornada

QUAN era petit comprava sempre el «T.B.O.» i somniava en poder dibuixar-hi algun dia. És dels, Josep Coll i Coll i havia nascut a Barcelona el 8 de febrer de 1924, un dia que nevava abundantment, en una de les cases de la plaça d'Espanya, gairebé al costat del carrer de Sants, que, tot i que eren gairebé noves, van anar a terra per a poder fer els hotels per a l'Exposició del 29. Això va motivar que la família Coll es traslladés a viure a Sarrià.

El seu pare, seguint la tradició familiar, er contractista d'obres i també tenia una pedrera on treballaven el futur dibuixant i el seu germà. Coll recorda la seva afició pel dibuix i com, el 1947, un cop tornat de la mill, es va presentar a Ed. Toray amb una colla de dibuixos a sota del braç. A l'editorial no ho degueren trobar malament ja que li van encarregar una col·laboració a «Chispa» amb un personatge —l'únic que ha fet a la seva vida— que es deia «El Conde de Calvaties» però, portat sens dubte per la seva inclinació a «T.B.O.» no va parar fins que va aconseguir de parlar amb el Sr. Vifas que era un dels propietaris de la publicació. Coll explica que la primera història que li van encarregar la va dibuixar a la pedrera, assegut damunt d'un munt de grava i amb el tauler de dibuix a sobre dels genolls. Encara recorda que els protagonistes eren una família de núvols, que la història va agradar molt, que li'n varen donar 100 pessetes i que va veure el cel obert ja que, llavors, un manobre només guanyava 96 a la setmana. Era el 1949.

A partir d'aquesta data comença a fer historietes i més historietes i a portar-les a «T.B.O.». En un començament, l'empresa se n'hi quedava una de cada tres o quatre però aquest número s'anà incrementant fins que se li van quedar totes les que feia. El 1950, doncs, es va decidir a fer el pas decisiu i a deixar el seu ofici de paleta-picapedrer per a esdevenir dibuixant i dedicar-se única i exclusivament a la història còmica seguint els seus desitjos juvenils i inspirant-se en els seus ídols de sempre: Benejam (al que admirava pel moviment dels personatges) i Urda (que li tenia el cor robat per la nitidesa dels seus dibuixos). Ben aviat, però, es va saber

trobar l'estil propi que l'ha portat a ser reconegut com un dels mestres de l'història. Per tal de no assemblar-se tant a Benejam i per poder donar més facilitat de moviments als seus ninots, els va fer aprimir tant com va poder i, sobretot, es va capficar pels escenaris on es movien els personatges fins al punt que les historietes de Coll són autèntiques seqüències de pel·lícules de dibuixos, en les que s'ha suprimit alguna fese però que guarden una relació perfecta entre les vinyetes, suprimint els salts bruscs i els canvis d'escenari gratuïts.

Només treballa a «T.B.O.» i, tot i ser el dibuixant més ben pagat de la casa, aviat veu com la vida puja i els ingressos se li van escurçant. Busca altres feines, sobretot a l'estranger, però, una li diuen que el seu estil no encaixa i en altres llocs el fan passar amb raons. En la dècada dels 50 il·lustra un conte a «Lectures» i publica alguns acudits i historietes a «Tururuta» i a una altra revista que es deia «Alex». A començaments dels 80 pensa seriosament a deixar-ho córrer i a tornar a les bastides, a la gaveta i als maons. Veu que tots els companys d'ofici han prosperat i ells, darrera del dibuix, s'ha quedat empantanagat, sense perspectives i amb una família per tirar endavant. Després de diversos estira i aflixa amb l'empresa de «T.B.O.» que li augmenta el sou diverses vegades, i veient que el nivell de vida encara corre més depressa, l'any 1984 fa el pas definitiu i torna a reprendre les seves activitats anterior.

I així passen disset anys, absolutament apartat del dibuix però veient amb sorpresa l'èxit que estan tenint les seves històries que el «T.B.O.» segueix publicant i que ell rep regularment ja que l'empresa li envia els exemplars a casa. Un dia de primers de 1982 el truquen de «Primeres Notícies» i li demanen uns dibuixos. També l'avisen del «Saló del Còmic» i li diuen al·l'vol' participar-hi. Més tard, li sol·liciten col·laboració per a una nova revista que es diu «Balalaika» i, de cop i volta, s'adona que s'ha fet popular i que la seva obra és reconeguda i admirada i decideix de tornar a dibuixar sense deixar, però el seu ofici.

Lluís Solà i Dachs

LAS APARENCIAS ENGANAN

